

Kynologická ochrana skladových prostor a rozsáhlých venkovních objektů

Canine protection of storage space
and extensive outdoor facilities

Martin Jurásek

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin JURÁSEK**
Osobní číslo: **A08672**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Kynologická ochrana skladových prostor a rozsáhlých venkovních objektů**

Zásady pro vypracování:

1. Zhodnoťte současný stav ostrahy skladových prostor a rozsáhlých venkovních objektů a prověřte možnosti využití kynologické ochrany.
2. Analyzujte objekty ke střežení z hlediska efektivy ostrahy. Kontejnerové sklady a překladiště, fotovoltaická pole, autosalony a autobazary, vřakoviště, sklady pohonných hmot a jiné rozsáhlé venkovní sklady.
3. Popište současný stav ochrany, výhody a nevýhody.
4. Jmenujte psí rasy vhodné pro využití, výchovu a výcvik.
5. Zhodnoťte možnosti technické podpory zvířete ke zvýšení efektivy jeho činnosti.
6. Uveďte analýzu a závěr.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. DUDEK, Milan. Základy veterinářství služebních psů Policie ČR, Ministerstvo vnitra, Praha 1996.
2. FOGLE, Bruce: Encyklopedie psů, Fortuna Print, Praha 1996.
3. LAUKNER, Anna: Pes – správné krmení, Grada, Praha 2006.
4. NOVÝ, Karel: Kynologická příručka, Naše vojsko, Praha 1995.
5. ŘÍHA, Milan: Taktika a technika ochrany osob a majetku před trestnou činností, Armex Praha, Praha 2002.
6. HRUŠOVSKÝ, Jozef: Pes a jeho výcvik, Naše vojsko, Praha 1990.
7. KOLLER, Jan: Kynologická příručka, Státní zemědělské nakladatelství, Praha 1979.
8. ŠTRACH, Filip: Služební kynologie [online]. Praha, 2007. Absolventská práce. Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o. Dostupné z WWW: [www.cz-pes.cz].

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Vladimír Laucký

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

25. února 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

23. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

27. 04. 2011

ABSTRAKT

Práce pojednává o využití pracovních psů ke střežení skladových prostor a rozsáhlých venkovních objektů. Cílem je zhodnotit současný stav, osvětlit možnosti a důvody v jakých případech je kynologická ostraha vhodná a v jakých zase ne. Seznámit čtenáře o typech výcviku, vedení a psychologie psa. Doporučit vhodné volby plemene pro tuto práci. Shrnout veškeré vědění potřebné ke kynologickému zabezpečování těchto objektů do jednoho dokumentu.

Klíčová slova: Kynologie, ostraha, bezpečnost, výcvik, psovod, pes, rasa

ABSTRACT

The work deals with the use of working dogs for guarding storage spaces and large outdoor objects. The aim is to evaluate the current situation and to explain options and reasons for cases in which canine surveillance is acceptable and when it is not. To acquaint the readers about the types of training, leadership and dog psychology. To recommend the suitable choice of the breed for this job. To summarize all the knowledge needed for cynological securing of these objects into a single document.

Keywords: Cynology, security, safety, training, handler, dog, breed

Rád bych zde předem vyslovil poděkování všem, co i jen nepatrně pomohli dát dohromady celou tuhle práci. Věřím, že díky vám všem bude tato práce jakýmsi vodítkem nebo alespoň informačním zdrojem při zabezpečování za pomoci psa. Buďme rádi za to, že tady psy s námi žijí jako nejlepší přátelé člověka a skvělý pracovníci nejen v odvětví komerčních bezpečnostních služeb.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
1 TEORETICKÁ ČÁST	11
1 SOUČASNÝ STAV OCHRANY SKLADOVÝCH PROSTOR A ROZSÁHLÝCH VENKOVNÍCH OBJEKTŮ	12
2 ANALÝZA OBJEKTŮ KE STŘEŽENÍ Z HLEDISKA EFEKTIVITY OSTRAHY	13
2.1 FOTOVOLTAICKÁ POLE	13
2.2 AUTOSALONY A AUTOBAZARY	13
2.3 VRAKOVIŠTĚ	14
2.4 KONTEJNEROVÉ SKLADY A PŘEKLADIŠTĚ	14
2.5 SKLADY POHONNÝCH HMOT	14
2.6 JINÉ ROZSÁHLÉ VENKOVNÍ OBJEKTY A SKLADY	14
3 PLEMENA PSŮ VYUŽÍVANÁ U SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB A Z NICH VHODNÁ PRO STŘEŽENÍ ROZSÁHLÝCH VENKOVNÍCH OBJEKTŮ	15
3.1 HODNOCENÍ VHODNOSTI PLEMEN PRO KONKRÉTNÍ ZPŮSOBY NASAZENÍ	15
3.2 SKUPINA I. – PLEMENA OVČÁCKÁ, PASTEVECKÁ A HONÁCKÁ	16
3.2.1 Beauceron.....	16
3.2.2 Belgický ovčák (groenendael, tervueren, malinois, laekenois).....	17
3.2.3 Holandský ovčák	18
3.2.4 Německý ovčák	19
3.3 SKUPINA II. - PINČOVÉ, KNÍRAČI, PLEMENA MOLOSSOIDNÍ A ŠVÝCARŠTÍ SALAŠNIČTÍ PSI	20
3.3.1 Dobrman.....	20
3.3.2 Knírač velký	22
3.3.3 Rotvajler.....	23
3.4 SKUPINA III. - TERIÉŘI	24
3.4.1 Americký stafordšírský teriér	24
3.5 SKUPINA IV. - JEZEVČÍCI	25
3.6 SKUPINA V. - ŠPICOVÉ A TZV. PRIMITIVNÍ PLEMENA.....	25
3.7 SKUPINA VI. - HONIČI A BARVÁŘI	25
3.8 SKUPINA VII. - OHAŘI.....	26
3.9 SKUPINA FCI VIII. - SLÍDIČI A RETRÍVŘI	26
3.10 SKUPINA FCI IX. - PLEMENA SPOLEČENSKÁ	26
3.11 SKUPINA FCI X. - CHRTI.....	26
4 TYPY A MOŽNOSTÍ STŘEŽENÍ ROZSÁHLÝCH OBJEKTŮ	27

4.1	STŘEŽENÍ NA VOLNO	27
4.2	STŘEŽENÍ NA PEVNÉM A POHYBLIVÉM STANOVIŠTI.....	28
4.3	PRAVIDELNÉ HLÍDKOVÁNÍ - POCHŮZKY	29
4.4	OCHRANA PSOVODA – ZÁKROK PROTI PACHATELI	29
4.5	AVIZACE – UPOZORNĚNÍ NA UKRYTÉHO PACHATELE	30
4.6	PRŮZKUM TERÉNU A OBJEKTŮ – REVÍR	30
4.7	ZADRŽENÍ PACHATELE.....	30
4.8	STŘEŽENÍ PACHATELE A STŘEŽENÍ PŘI DOPROVODU.	31
4.9	ZADRŽENÍ PACHATELE U SIGNÁLNÍ STĚNY	31
4.10	ZADRŽENÍ PACHATELE A STŘEŽENÍ OBJEKTŮ S VYUŽITÍM KORIDORU	32
5	NÁKLADY NA PRACOVNÍHO PSA.....	34
5.1	NÁKLADY SPOJENÉ S POŘÍZENÍM PSA DO VLASTNICTVÍ SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	34
5.2	NÁKLADY PSOVODA SPOJENÉ S PÉČÍ O PSA A VÝPOČET PŘÍPLATKU NA PSA.....	35
6	EFEKTIVNOST VŮČI CENÁM ZA KYNOLÓGICKÉ HLÍDACÍ SLUŽBY	37
7	SJEDNOCENÍ S TECHNICKÝMI PROSTŘEDKY	38
8	POJISTNÉ PODMÍNKY Z HLEDISKA ZABEZPEČENÍ OBJEKTŮ	39
8.1	PODMÍNKY ZABEZPEČENÍ FOTOVOLTAICKÝCH ELEKTRÁREN.....	39
8.1.1	Allianz pojišťovna, a.s.	39
8.1.2	Česká pojišťovna a.s.	39
8.1.3	Generali Pojišťovna a.s.	40
8.2	POJIŠTĚNÍ Z POHLEDU KYNOLÓGICKÉ OSTRAHY.....	40
II	PRAKTICKÁ ČÁST	42
9	NÁVRH KYNOLÓGICKÉHO ZABEZPEČENÍ KONTEJNEROVÉHO SKLADU ZLÍN, LÍPA	43
9.1	BEZPEČNOSTNÍ POSOUZENÍ OBJEKTU	43
9.2	NÁVRH KYNOLÓGICKÉ OCHRANY	44
10	NÁVRH KYNOLÓGICKÉHO ZABEZPEČENÍ FOTOVOLTAICKÉ ELEKTRÁRNY.....	46
10.1.1	Bezpečnostní posouzení objektu	46
10.2	PODMÍNKY ZABEZPEČENÍ DANÉ POJIŠŤOVNOU.....	47
10.3	NÁVRH ZABEZPEČENÍ ELEKTRÁRNY	47
10.4	POUŽITÉ DETEKTORY	48
10.4.1	Infrazávory	48
10.4.2	Ústředna	49
10.4.3	Klávesnice	50
10.4.4	JA-82Y GSM Komunikátor	51

10.5 KALKULACE	51
ZÁVĚR	52
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	54
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	56
SEZNAM OBRÁZKŮ	57

ÚVOD

Kynologická ostraha rozsáhlých venkovních objektů a skladů je velice obsáhlé téma. Při řešení tohoto problému budeme zohledňovat spoustu možností. Jedním z prvních artiklů bude zhodnotit současný stav zabezpečení pomocí psů. Zda většina majitelů se obrátí na soukromé bezpečnostní služby nebo si vše zrealizují sami, vyberou nějaké ostré plemeno, koupí dvě štěňata, oplotí objekt a nechají je tam volně žít. Která z těchto dvou možností je lepší z hlediska financí tak i efektivnosti. Dále se zaměříme na objekty zabezpečení, což jsou fotovoltaické elektrárny, autosalony, autobazary, vřakoviště, kontejnerové sklady, sklady pohonných hmot a jiné rozsáhlé venkovní sklady. Zohledníme důvody zda je vhodné zde využít kynologického zabezpečení či ne, výhody a nevýhody, ekonomickou stránku i z hlediska pojištění a popřípadě způsob jakým by měla být tato ostraha vykonávána. Objasníme také finanční náročnost pořízení psa, jeho výcvik a také provoz. Prostory nezbytné pro život psa a také nezbytné prostředky pro chov psa nebo více psů. V další části si představíme a objasníme výběr vhodné rasy pro naše využití. Budeme se soustředit na obecné vlohy a charakter, spolupráci s člověkem a ochotu se učit. Náročnost plemene, což znamená péče o srst, náchylnost apod. Nedílnou součástí bude také výběr kvalitního vrhu a z něj nejlepšího štěněte. Dále rozdělíme výcvik psa do dvou částí. První je základní poslušnost a ta druhá je jedna z metod rozsáhlejšího výcviku pro zvolený typ střežení. Rozebereme si, které druhy výcviku budou nejefektivnější pro střežení těchto venkovních skladů. Ke konci práce se pokusíme vytvořit ideální technické podpory pro kynologickou ostrahu. Důvody a předpoklady výsledku této práce je učinit jednodušší rozhodování pro osoby navrhující zabezpečení těchto venkovních objektů, zda je pes vhodná volba či nikoliv a objasnit důvody proč tomu tak je nebo není. V případě vhodnosti to bude sloužit v podstatě jako návod jak kynologicky zabezpečit tyto prostory.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOUČASNÝ STAV OCHRANY SKLADOVÝCH PROSTOR A ROZSÁHLÝCH VENKOVNÍCH OBJEKTŮ

Pro výzkum a analýzu současného stavu zabezpečení budeme vycházet přibližně z dvou desítek nejmenovaných objektů, od kterých jsem dostal potřebné informace pro zhodnocení současného stavu zabezpečení. Patří tam pět autosalonů, čtyři autobazary, dvě vrakoviště, jedno fotovoltaické pole, jeden kontejnerový sklad a pět jiných venkovních skladů.

Z poskytnutých informací vyšlo najevo, že asi dvě třetiny kynologickou ostrahu nevyužívají. Využívají v převážné většině mechanických zábranných prostředků a technického zabezpečení spolu se strážními službami. To znamená oplocení objektu, vjezdy střežené závorami a strážnými, CCTV (kamerový systém) a jiné PZS (Poplachové Zabezpečovací systémy). Nejvyšší úroveň zabezpečení mají zpravidla sklady pohonných hmot, některé autosalony, rozsáhlé kontejnerové sklady a jiné venkovní objekty, které skladují cenné zboží.

Pouze jedna třetina námi studovaných venkovních prostor využívala kynologické ostrahy nebo o ní uvažovala. Nejčastěji se vyskytuje u vrakovišť a to způsobem, že majitel si pořídí dva dobermany, ovčáky, pitbully či rotvajlery a mimo pracovní dobu je nechá střežit na volno v oploceném prostoru. Ve většině případů si je majitel koupí od štěněte. Vychovávat, později cvičit se je snaží sám a spoléhá na jejich charakterové vlastnosti, což znamená být teritoriální, chránit si své území a navíc to, že z nich jde strach. Málokdy si tyto služby objednají u soukromých bezpečnostních služeb nebo jen zřídka nechají své psy vycvičit a vést odborníky.

V dalším případě jsou psi používáni v objektech vyžadujících vyšší stupeň zabezpečení jako jsou sklady pohonných hmot a jiné místa ukrývající cenný nebo tajný materiál. V těchto prostorech nejčastěji střežení probíhá s psovodem v nočních někdy i denních hodinách. To způsobem pravidelných nočních obcházek, kde v případě narušení pouští psovod svého psa k zadržení pachatele. U žádných objektů jsme nezpozorovali střežení na pevných či pohyblivých stanovištích.

2 ANALÝZA OBJEKTŮ KE STŘEŽENÍ Z HLEDISKA EFEKTIVITY OSTRAHY

2.1 Fotovoltaická pole

Jsou to většinou velice rozlehlé plochy, které obsahují movitý majetek. Každý článek má svou, řekl bych vysokou hodnotu. To znamená, že zajištění ochrany pro foto voltaická pole je nezbytné. Důležitou složkou je poloha. Některá tahle solární elektrárna se nachází v odlehlých místech, kde je v okolí vysoká četnost kriminality. V takovém případě je ostraha za pomoci technických prostředků nezbytná nebo kynologická ochrana je dobrou volbou pro takové prostory. Tyto elektrárny jsou stavěny tak, aby byly schopné fungovat samy nebo byly řízeny dálkově. Tudíž tamní přítomnost člověka či psa by byla spíše na obtíž nebo velice nákladná. Pokud není vysoký plot vzdálený alespoň dvacet metrů od prvního solárního článku, tak zabezpečení technickými prostředky i kynologické je pouze proti odcizení, ale nikoli proti poničení. To znamená, že když pachatel jde kolem a hodí dlažební kostku do solárního panelu tak způsobí velkou škodu, ale k jeho dopadení nebo zabránění tomu činu nepomůže pes ani technika. Efektivita ochrany v těchto případech klesá. Ve shrnutí můžeme říct, že kynologická ochrana nebo zabezpečení technickými prostředky jsou efektivní různě a v různých případech. Jejich nasazení je nezbytné a mělo by se lišit s rozlohou a polohou.

2.2 Autosalony a autobazary

Většinou jsou situovány v rušném prostředí, jen zřídka odlehleji. V autosalonech je nejobávanějším přečinem krádež nového automobilu nebo hotovosti. Odcizení zařízení jako LCD televizí, počítačů apod. má už nižší prioritu z hlediska zabezpečení. Hlavní věc je zabezpečit budovu či okolí proti vniknutí, což v těchto případech z pravidla, až na výjimky obstarávají mechanické zábranné systémy spolu s technickými prostředky. Tady efektivita kynologické ostrahy je téměř mizivá. Naproti tomu autobazary, které mnohem častěji leží odlehleji a většinou pojímají často venkovní a rozlehlé oplocené prostory. Zde je efektivita kynologické i jiné ostrahy mnohem větší. Ze statistických údajů jsou krádeže

v autobazarech čtenější než v autosalonech. Navíc ze studií vyplývá, že bezpečnostní opatření je v autobazarech často podceňováno.

2.3 Vrakoviště

Jsou jedním z míst, kdy je ostraha především kynologická vhodnou volbou. Tamější četnost trestných činů je docela vysoká. Vrakoviště většinou zaujímá dost velké prostory. Není cílem ukrást auto, ale kde jaký kousek co leží na zemi. Po přečtení oplocení co se navíc dá jednoduše odnést a následně prodat na internetu.

2.4 Kontejnerové sklady a překladiště

Obdobně jako u vrakovišť. V nočních hodinách je častým terčem kriminality. Uvažování o zabezpečení mechanickém, technickém i kynologickém je zde na místě.

2.5 Sklady pohonných hmot

V těchto objektech je nezbytné zabezpečení. Při neodborném jednání je zde riziko rozsáhlých škod. Vhodným zabezpečením tomu lze předejít. Ochrana proti krádeži je důležitá. Zde také můžeme uvažovat o možnostech kynologické ostražky.

2.6 Jiné rozsáhlé venkovní objekty a sklady

Myslíme tím objekty uchovávající jiné cenné věci v rozsáhlých venkovních prostorech. Zde můžeme přemýšlet pouze v konkrétních případech.

3 PLEMENA PSŮ VYUŽÍVANÁ U SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB A Z NICH VHODNÁ PRO STŘEŽENÍ ROZSÁHLÝCH VENKOVNÍCH OBJEKTŮ

Plemenem psa se obecně rozumí skupina psů, kteří mají podobný původ a zejména shodné specifické povahové a exteriérové vlastnosti, které jsou předávány v rámci chovu z rodičů na jejich potomky.

Všechna plemena psů jsou výsledkem lidské činnosti, další nová plemena psů vznikají i v současnosti. U mnohých plemen dochází v průběhu času ke změnám jejich exteriérových i povahových vlastností, a to zejména jako odezva na měnící se způsob využití daného plemene.

V současné době je na světě přes 400 plemen psů zaregistrovaných u mezinárodní kynologické organizace FCI (Federation Cynologique Internationale) a několik desítek národních plemen, dosud FCI neuznaných. Každé plemeno psa má svůj standard, který stanoví všechny podstatné znaky psů daného plemene.

Plemena psů lze dělit podle různých kritérií, nepoužívanější systém dělení je dělení do deseti skupin dle FCI. V následujícím přehledu uvádím u všech skupin jen obecnou charakteristiku psů ve skupinách a dále vybraná plemena, která jsou pro služební využití v rámci činnosti soukromých bezpečnostních služeb nejvhodnější, a dále plemena, která sice nejsou u bezpečnostních sborů široce rozšířena, ale v rámci činnosti soukromých bezpečnostních služeb jsou také využívána a při vhodném výběru jedince a správném výcviku mohou podávat stejné výkony, jako psi klasických služebních plemen.[9]

3.1 Hodnocení vhodnosti plemen pro konkrétní způsoby nasazení

Při obecném posuzování vhodnosti plemen pro určitý způsob nasazení (využití) psů hrají důležitou roli hlavně obecné a tedy většině psů daného plemene vlastní charakteristické znaky, vlohy a povahové vlastnosti. V odstavcích s názvem "Základní charakteristika z pohledu péče a využití" zmiňují vlastnosti, jako je odolnost povětrnostním vlivům, vhodnost pro výcvik, vlohy pro hlídání, náročnost péče o srst a další. Dále uvádím u jednotlivých plemen v odstavcích s názvem "Obecná charakteristika exteriéru" a "Obecná charakteristika povahy" obecné vnější znaky a povahovou charakteristiku jedinců daného plemene.

Při hodnocení vhodnosti konkrétního jedince není však možné vycházet pouze z těchto obecných charakteristik plemene, ale vždy je třeba zhodnotit vlastnosti konkrétního jedince a až na základě tohoto zhodnocení učinit rozhodnutí, zda bude psa pro zamýšlenou činnost (úkol) možné využít či nikoliv.

3.2 Skupina I. – plemena ovčácká, pastevecká a honácká

Všechna plemena zařazená do této skupiny mají svůj původ ve psech, kteří již před staletími doprovázeli pastevce skotu a ovcí. Většina těchto plemen byla v pozdějších dobách cvičena k tomu, aby psi těchto plemen dokázali pracovat se stádem, nebo aby byli schopni hlídat a chránit stádo před nebezpečím, popřípadě aby zvládli oba tyto úkoly současně.

Tato velmi dlouhá doba, po kterou byli příslušníci ovčáckých a pasteveckých plemen cíleně šlechtěni za účelem rozvíjení pracovních vloh a schopnosti spolupráce s člověkem, dala těmto plemenům ideální soubor vlastností využitelných v pozdějších dobách při výcviku služebních psů rozličného zaměření. V současnosti jsou právě psi z této skupiny plemen nejvíce využíváni v rámci ozbrojených sborů.[9]

3.2.1 Beauceron

Země původu: Francie

Doba vzniku: středověk

Standard FCI číslo: 44

Jiné názvy: Berger de Beauce, Bas Rouge, Beauce Shepherd, Chien de Beauce

Obrázek 1 – Beauceron[14]

Historie a využití: Plemeno beauceron pochází z oblasti Brie a je velmi blízce příbuzné briardovi (původně se jednalo o stejný druh psů, pouze s jinou srstí). Názvy jako Beauceron a Bas-Rouge dostalo toto pracovní plemeno až na konci 19. století. Uvedené názvy označovaly ovčácké psy stejného typu s krátkým osrstěním v obličeji a drsnou krátkou srstí rovnými ušima. Na všech tlapkách a na těle měli pálení, a proto název „Bas-Rouge“ – červené punčochy. Beuceroni se ve Francii chovali zejména pro svoji schopnost

vést a současně chránit stáda skotu. Ovčácké využití beaucerona přetrvává ve Francii dodnes a uplatňuje se i jako služební pes, záchranářský pes či jako společník a dobrý hlídač.

Průměrná délka života: 11 až 13 let

Obecná charakteristika exteriéru: Pes velkého vzrůstu, pevný, silný, dobře stavěný a svalnatý, netěžkopádný. Charakteristickým znakem plemene jsou zdvojené paspárky.

Obecná charakteristika povahy: Sebejisté a nebojácné vystupování spojené s poslušnou povahou. Výraz je upřímný, nikdy zlý ani neklidný.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku, odolný chladnému i teplému počasí, nenáročný na péči o srst, dobrý hlídač, vyžaduje dostatek pohybu a rád pracuje.

Kohoutková výška a hmotnost: Psi mají kohoutkovou výšku 65 cm až 70 cm. Feny mají kohoutkovou výšku 61 cm až 68 cm. Hmotnost přibližně od 30 do 45 kg.[9]

3.2.2 Belgický ovčák (groenendael, tervueren, malinois, laekenois)

Země původu: Belgie

Doba vzniku: středověk / 19. Století

Standard FCI číslo: 15

Jiné názvy: Berger Belge

Obrázek 2 – Belgický[15]

Historie a využití: Na konci 19. století se belgičtí chovatelé snažili o ustanovení standardu plemene pocházejícího z množství psů hlídajících stáda, jejichž typ a barva srsti byly značně rozdílné. Výsledkem této snahy je v současnosti belgický ovčák ve čtyřech základních typech: groenendael, tervueren, malinois a laekenois.

Belgický ovčák se uplatňoval nejen, jako obratný ovčácký pes pro honění ovcí, ale i jako dobrý hlídač. V současnosti je často belgický ovčák věrným společníkem a belgický ovčák malinois (nejrozšířenější typ belgického ovčáka) se v posledních letech velmi úspěšně prosazuje ve všech odvětvích služební a sportovní kynologie.

Průměrná délka života: 12 až 14 let

Obecná charakteristika exteriéru: Pes střední velikosti, harmonických proporcí, spojující eleganci a sílu; je středního vzrůstu, jeho svalstvo je suché a pevné, formát kvadratický.

Obecná charakteristika povahy: Ostražitý a aktivní, houževnatý a překypující vitalitou. Živý a čilý temperament bez známek strachu či agresivity je jednoznačně patrný z jeho držení těla a ve věrném, hrdém a pozorném výrazu očí.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku, odolný chladnému počasí, nenáročný na péči o srst (groenendael, tervueren), dobrý hlídač, dobře cvičitelný (zejména malinois), vyžaduje dostatek pohybu.

Kohoutková výška a hmotnost: Psi mají kohoutkovou výšku 60 cm až 66 cm a hmotnost od 25 do 30 kg. Feny mají kohoutkovou výšku 56 cm až 62 cm a hmotnost od 20 do 25 kg.[9]

3.2.3 Holandský ovčák

Země původu: Nizozemsko

Doba vzniku: 18. století

Standard FCI číslo: 223

Jiné názvy: Hollandse Herdershond

Obrázek 3 – Holandský [16]

Historie a využití: Pes typu holandského ovčáka vznikl počátkem 18. století v Nizozemí. Vyšlechtěn byl co by pastevecké plemeno, které mimo honění dobytka bylo i hlídačem statku či psem tahajícím vozíky. Plemeno bylo jako pastevecké vyšlechtěno v Nizozemí. Vlastnostmi je velmi podobný belgickým ovčákům, avšak není tak rozšířený a jako vynikající služební pes se v současnosti nejvíce uplatňuje v Nizozemsku. Díky vrozené všestrannosti je stejně jako belgický a německý ovčák vhodný pro výcvik všech směrů, včetně služebního a záchranářského.

Průměrná délka života: 12 až 14 let

Obecná charakteristika exteriéru: Silný, svalnatý, čilý pes střední velikosti s pevnou kostrou a mohutnou, klínovitou hlavou. Harmonické proporce spojují eleganci, sílu a energičnost.

Obecná charakteristika povahy: Nenáročný, odolný, chytrý pes, vyrovnaného temperamentu. Neohroženou povahu doplňují vlastnosti jako inteligence a radost z práce.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku, odolný chladnému počasí, dobře cvičitelný, dobrý hlídač, vyžaduje dostatek pohybu.

Kohoutková výška a hmotnost: Psi mají kohoutkovou výšku 57 až 62 cm. Feny mají kohoutkovou výšku 55 až 60 cm. Hmotnost jedinců se pohybuje kolem od 30 kg[9].

3.2.4 Německý ovčák

Země původu: Německo

Doba vzniku: 19. století

Standard FCI číslo: 166

Jiné názvy: Deutscher Schäferhund, Alsatian

Obrázek 4 – Německý ovčák[11]

Historie a využití: Plemeno německý ovčák má původ v mimořádném chovatelském programu s kterým začal Max von Stephanitz na konci 19. století. Řízeným křížením dlouhosrstých, krátkosrstých a ostnosrstých ovčáckých psů z oblasti Württebergu, Durynska a Bavorska vytvořil von Stephanitz spolu s dalšími chovateli unikátního všestranně pracovně upotřebitelného psa. V současnosti zastřešuje celosvětový chov německého ovčáka organizace známá pod zkratkou WUSV (Welt-Union der Vereine für Deutsche Schäferhunde - Světové unie spolků pro německé ovčáky).

Německý ovčák si pro svoje výborné vlastnosti získal značnou oblibu po celém Německu již před 1. světovou válkou a brzy se stal vyhledávaným plemenem pro služební využití u armády, policie a dalších ozbrojených sborů. Během 20. století získalo plemeno popularitu po celém světě a i v současnosti se jedná o nejrozšířenější plemeno na světě.

Mimo ovčáckých prací se německý ovčák již desítky let výborně uplatňuje jako služební pes u různorodých bezpečnostních složkách či jako záchranářský, slepecký a asistenční pes. Pochopitelně je i věrným společníkem a hlídačem.

Průměrná délka života: 12 až 13 let

Obecná charakteristika exteriéru: Pes střední velikosti, obdélníkového formátu těla (stavbou připomínající tělo vlka), silný a dobře osvalený. Stavba těla se vyznačuje elegancí a aktivitou, bez známek těžkopádnosti. Vysoko nasazené stojící uši, natočené dopředu dodávají psu spolu se středně velkýma tmavýma očima psu ostrážitý a chytrý výraz.

Obecná charakteristika povahy: Povahově vyrovnaný, pevných nervů, sebevědomý, absolutně přirozený, dobromyslný, pozorný a ovladatelný. Odvážný, bojovný a odolný.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku, odolný chladnému počasí, dobře cvičitelný, dobrý hlídač, vyžaduje dostatek pohybu.

Kohoutková výška a hmotnost: Psi mají kohoutkovou výšku 60 až 65 cm a hmotnost od 30 do 40 kg. Feny mají kohoutkovou výšku 55 až 60 cm a hmotnost od 22 do 32 kg[9].

3.3 Skupina II. - pinčové, knírači, plemena molossoidní a švýcarští salašničtí psi

Původ plemen zařazených do této skupiny je různorodější, než u ostatních skupin. Většině plemen z této skupiny je společné to, že byli odedávna vedeni k obraně a k boji. Patří sem však i plemena, která byla šlechtěna pro všestranné využití, tzn. že měla chránit stáda, pomáhat při lovu či nosit náklad. V současnosti mnohá z nich lidé chovají hlavně, jako psi společníky, ale vzhledem k původu se většina jedinců dokáže velmi dobře uplatnit i pro služebního využití.

3.3.1 Doberman

Země původu: Německo

Doba vzniku: 19. století

Standard FCI číslo: 143

Jiné názvy: Dobermann

Obrázek 5 – Doberman[17]

Historie a využití: Plemeno dobrman nese jméno svého prvního známého chovatele Friedricha Louise Dobermanna (2.1.1834 - 9.6.1894), který byl výběřčím daní, správcem rasovny, městským odchytačem psů se zákonným právem odchytit všechny volně pobíhající psy.

K chovu vybíral z tohoto zdroje zvláště ostré psy. Důležitou roli při vytváření tohoto plemene hráli jistě tzv. "řezničtí" psi, kteří byli na tehdejší poměry relativně prošlechtěnou rasou. Tito psi byli určitými předchůdci dnešních rottweilerů, smíšených s druhem ovčáckých psů, kteří byli v Duryňsku chováni v barvě černé s rezavými znaky. Z těchto plemen F. L. Dobermann vyšlechtil v 70. letech 19. století plemeno dobrman.

Dobrmáni se brzy začali hojně používat jako hlídačí a policejní psi. Při lovu byli převážně používáni k lovu škodné zvěře. Pro uvedené přednosti byli dobrmáni již na přelomu století oficiálně uznáni jako policejní plemeno.

Dobrman je v současnosti využíván jako elegantní hlídač nemovitostí, společník, služební pes, záchranářský pes a také co by pes vhodný pro celou řadu psích sportů a sportovní kynologii.

Průměrná délka života: 10 až 12 let

Obecná charakteristika exteriéru: Větší střední pes, silný a svalnatý. Elegantní linie těla doplněné hrdým a vzpřímeným držením, temperamentní povahou a odhodlaným výrazem.

Obecná charakteristika povahy: Povahou je dobrman přátelský, v rodině velmi přítulný a milující děti. Pro výcvik překypuje temperamentem, ostrostí, odvahou a tvrdostí.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku (je však třeba brát v potaz jeho krátkou srst), špatně snáší chladné počasí, nenáročný na péči o srst, dobře cvičitelný, dobrý hlídač, vyžaduje dostatek pohybu.

Kohoutková výška a hmotnost: Psi mají kohoutkovou výšku 68 až 72 cm a hmotnost od 40 do 45 kg. Feny mají kohoutkovou výšku 63 až 68 cm a hmotnost od 32 do 35 kg.[9]

3.3.2 Knírač velký

Země původu: Německo

Doba vzniku: středověk / 19. století

Standard FCI číslo: 181

Jiné názvy: Reisenschnauzer

Obrázek 6 – Knírač Velký[18]

Historie a využití: Původně byli velcí knírači používáni v jižních oblastech Německa jako psi k honění a hlídání stád dobytka. Později byl využíván i jako hlídač a řeznický pes.

Na přelomu století rozpoznali cílevědomí chovatelé, že psi tohoto plemene jsou schopni vynikajících výkonů a mají mimořádně cenné povahové vlastnosti a v roce 1925 bylo toto plemeno uznáno služebním plemenem.

V současnosti je pro svoji klidnou a vyrovnanou povahu velký knírač oblíbeným společníkem, hlídačem, ale i pracovně upotřebitelným psem.

Průměrná délka života: 11 až 12 let

Obecná charakteristika exteriéru: Velký, silný, spíše podsaditý než štíhlý, drsnosrstý pes s mohutným hrudníkem oválného tvaru. Hřbet rovný, krátká bedra a lehce klesající zád'.

Obecná charakteristika povahy: Typické povahové rysy jsou dobromyslnost, sebejistota, vyrovnaný charakter a věrnost. Má také velmi dobře rozvinuté smyslové orgány, je inteligentní, silný, vytrvalý, rychlý a odolný.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku, dobře snáší chladné počasí, dobře cvičitelný, dobrý hlídač.

Kohoutková výška a hmotnost: Psi a feny mají kohoutkovou výšku 60 až 70 cm a hmotnost od 35 do 47 kg.[9]

3.3.3 Rotvajler

Země původu: Německo

Doba vzniku: 30. léta 19. století

Standard FCI číslo: 147

Jiné názvy: Rottweiler

Obrázek 7 – Rotvajler[19]

Historie a využití: Rotvajler patří mezi nejstarší plemena psů. Jeho původ sahá až do doby antického Říma. Tehdy se používal jako pastevecký pes a na pohánění stád. Tito psi táhli římskými legiemi přes Alpy, chránili lidi a poháněli stáda. V oblasti kolem Rottweilu se tito psi setkali s místními psy a jejich krev se smísila. Hlavním úkolem rotvajlerů bylo nyní pohánění a střežení velkých stád dobytka a obrana pána a jeho majetku. Toto plemeno dostalo svůj název podle starého říšského města Rottweilu: rottweiler. Rotvajler se stal také psem řezníků. Řezníci chovali tento rás psů jen na výkon a pro své účely. Tak během let vznikl vynikající strážní pes a pes pro pohánění stád, který se využíval také jako tažný pes. Když na počátku 20. století hledala policie vhodná plemena psů pro své účely, zkoušela také rotvajlery. Velmi rychle se ukázalo, že rotvajler je velmi vhodný také pro policejní účely. Proto byl v roce 1910 oficiálně uznán jako policejní plemeno. V současnosti je rotvajler vedle služebního psa i dobrým společníkem a pochopitelně i hlídačem.

Průměrná délka života: 11 až 12 let

Obecná charakteristika exteriéru: Středně velký až velký robustní pes, není těžkopádný, ani lehký a vysokonohý. Jeho souměrná postava je robustní a podsaditá, ukazuje na velkou sílu, obratnost a vytrvalost.

Obecná charakteristika povahy: Rotvajler je přátelský a klidný, pozorný, v zásadě vlidný. Je oddaný, poslušný, ovladatelný, rád pracuje. Jeho zjev prozrazuje rozhodnost, chování je sebejisté, nebojácné a pes je pevných nervů.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku, dobře cvičitelný, nenáročný na péči o srst, dobrý hlídač. [9]

Kohoutková výška a hmotnost: Psi mají kohoutkovou výšku 61 až 68 cm a hmotnost kolem 50 kg. Feny mají kohoutkovou výšku 56 až 63 cm a hmotnost kolem 42 kg[9].

3.4 Skupina III. - teriéři

Obecné pojmenování těchto plemen je odvozeno od latinského terra = země, a naznačuje, že to byli původně psi, kteří vyháněli nebo vyhrabávali jezevce a lišky z jejich nor. Taková práce vyžaduje samostatně jednající, tvrdé a odvážné jedince malé nebo střední velikosti. Pro tyto vlastnosti se teriéři křížili s jinými plemeny, zvláště s honiči a tímto šlechtěním vznikala i další plemena teriérů, která se hodila i pro další činnosti.

V současnosti stále více ustupuje původní lovecké využití chovu psů společníků. Pro původní vlastnosti těchto plemen se mohou některá plemena dobře realizovat i při služebním výcviku, zejména při obranných pracích.

3.4.1 Americký staffordšířský teriér

Země původu: Spojené státy americké

Doba vzniku: 19. století

Standard FCI číslo: 286

Jiné názvy: American Staffordshire terrier

Obrázek 8 –
Stafford[20]

Historie a využití: Plemeno Americký staffordšířský teriér vzniklo v 19. století v USA pravděpodobně křížením plemen staffordšířský bulteriér a americký pitbulteriér (American Pit Bull Terrier). Všechny tyto plemena byla v historii šlechtěna s důrazem na bojovnou povahu a fyzické předpoklady pro využití na lov krys, boj s medvědy či pro využití při psích zápasech. Díky tomu jsou tyto psi obdařeni mimořádnou fyzickou silou v čelistech spolu se sníženým prahem vnímání bolesti. Vůči lidem jsou tyto psi při normální výchově a socializaci až překvapivě přátelští, naopak ve vztahu k ostatním zvířatům se může při nedůsledné výchově projevit původní určení tohoto plemene. Pro svoji věrnou a přátelskou povahu jsou Američtí staffordšířští teriéři v současnosti chováni převážně jako psi společníci a hlídači. Při správném rozvinutí jejich vloh dokáží být i velmi razantními obráněři a mohou se uplatnit i v dalších odvětvích služební či sportovní kynologie.

Průměrná délka života: 11 až 12 let

Obecná charakteristika exteriéru: Středně velký podsaditý pes, mohutné a kompaktní svalnaté stavby, ze které vyzařuje síla a hbitost.

Obecná charakteristika povahy: Americký stafordširský teriér je velmi živý a pohyblivý pes s pevnou nervovou soustavou. Většinou je přátelský, oddaný svému pánovi a vždy připraven ho chránit a plnit jeho povely.

Základní charakteristika z pohledu péče a využití: Možno chovat v bytě i venku (je však třeba brát v potaz jeho krátkou srst), špatně snáší chladné počasí, pro výcvik potřebuje zkušeného psovoda, špatně se snáší s dalšími zvířaty, nenáročný na péči o srst, dobrý hlídač.

Kohoutková výška a hmotnost: Psi mají kohoutkovou výšku 46 až 48 cm a ženy 43 až 46 cm. Hmotnost jedinců má odpovídat výšce.[9]

3.5 Skupina IV. - jezevčíci

Jezevčíci jsou samostatnou nízkonohou formou honičů, která se později v Evropě speciálně šlechtila pro práci v jezevčích a liščích norách. Pro služební využití jsou plemena této skupiny zcela nevhodná.[9]

3.6 Skupina V. - špicové a tzv. primitivní plemena

Tato skupina psů je velmi různorodá a zahrnuje psy severské, německé špice, asijské špice a psy jim příbuzné, ale i psy primitivní, polodivoké asijské a africké. Obecně lze říci, že všechna plemena z této skupiny jsou pro služební výcvik a využití zcela nevhodná. [9]

3.7 Skupina VI. - honiči a barváři

Tuto skupinu můžeme charakterizovat jako psy, jejichž úkolem je pronásledovat zvěř, zabránit jí v útěku a popřípadě dohledávat postřelenou krvácející zvěř. Plemena této skupiny nejsou pro využitelná ve prospěch soukromých bezpečnostních služeb.[9]

3.8 Skupina VII. - ohaři

Plemena ohařů navěščenou zvěř nepronásledují ani neztrhávají, ale pouze její přítomnost označí vystavením. Plemena ohařů taktéž nejsou pro využití v rámci činnosti soukromých bezpečnostních služeb vhodná[9].

3.9 Skupina FCI VIII. - slídiči a retrívři

Práce přinašečů - retrívřů se poněkud liší od práce jiných loveckých psů. Retrívř doprovází střelce, sleduje střelenou zvěř a na povel ji přináší. Většina z plemen této skupiny jsou však i výborní společníci. Jako pracovníci se využívají dost často, avšak k jiným účelům, než je střežení objektů.

3.10 Skupina FCI IX. - plemena společenská

V této skupině jsou zahrnuta rozdílná plemena, společné jim však je, že je jejich primárním účelem fungovat co by společník v domácnosti. Pro služební účely se nevyžívají.[9]

3.11 Skupina FCI X. - chrti

Psi této skupiny plemen mají zvláštní způsob lovu, neřídí se totiž čichem, ale zrakem. V současnosti se některá plemena chrtů chovají, jako dostihoví psi a psi společníci. Plemena této skupiny jsou pro služební výcvik a využití nevhodná.[9]

4 TYPY A MOŽNOSTÍ STŘEŽENÍ ROZSÁHLÝCH OBJEKTŮ

Tato skupina objektů zahrnuje všechny menší objekty a areály, jako jsou prostory menších podniků a institucí, hotelové a rekreační areály, zemědělské stavby, sklady, sportoviště apod. V objektech tohoto charakteru se nejčastěji uplatňují tyto způsoby využití služebních psů.

4.1 Střežení na volno

Střežení na volno se využívá výhradně v době, kdy se v objektu již nenacházejí zaměstnanci ani veřejnost; zpravidla se jedná o noční hodiny či dny pracovního klidu a svátky. Dalším předpokladem je, že střežený prostor je dostatečně oplocen či jinak ohrazen, aby bylo zamezeno útěku psa mimo objekt, a že obvod střeženého prostoru je označen výstražnými tabulkami upozorňujícími na přítomnost psa.

Při střežení psa na volno pes samostatně střeží celý vymezený prostor. Intenzivním štěkotem upozorňuje na osoby, které se přibližují ke hranicím prostoru či se do něj pokoušejí vniknout. Touto činností plní nejen funkci jednoduchého poplašného zařízení a upozorňuje strážné (pokud jsou na objektu přítomni) v předstihu na potenciální narušitele, ale také může nejednoho pachatele od jeho úmyslu narušit objekt odradit.

V případě, že pachatel či pachatelé proniknou do objektu, služební pes je zadrží do příchodu strážného. Způsob zadržení záleží na konkrétním chování pachatele i na vycvičenosti služebního psa. Pes může v zásadě pachatele buď zadržet aktivním štěkotem a blokováním nebo provedením zákroku spojeného se zákusem.

Hlavní výhodou využití střežení psem na volno je nejnížší finanční náročnost. Při střežení na volno není třeba investovat do větších stavebních úprav objektu (kromě například opravy oplocení), mnohdy je střežení v těchto objektech prováděno bez stálé přítomnosti psovoda a tím jsou ušetřeny mzdové náklady, a i nároky na výcvik psa a s tím spojené náklady jsou nejnížší ze všech způsobů střežení.

Nevýhodou tohoto způsobu je nemožnost provádět střežení na volno v době, kdy se v objektu pohybují zaměstnanci či veřejnost.

Pro zajištění účinného střežení v celém areálu je však vhodné areál vnitřně rozdělit do několika menších sektorů (objektů) a dle velikosti plochy těchto sektorů popřípadě do

sektorů nasadit dvojici psů či dokonce skupinu psů. Zde je třeba vhodně zvolit psy, kteří budou či skupinu tvořit; ideální je, pokud se jedná o jedince, kteří se znají (například psi stejného psovoda), také lze doporučit složení pes a fena (v případě skupiny jeden vůdčí pes a feny).

Nevýhodou může být nutnost provést stavební úpravy pro vnitřní rozdělení objektu na více samostatných sektorů.[11]

4.2 Střežení na pevném a pohyblivém stanovišti

Střežení na pevném či pohyblivém stanovišti se využívá všude tam, kde je žádoucí samostatné střežení psa, avšak vzhledem k místním podmínkám, jako může být absence oplocení, nebo potřebě střežit jen menší vymezený úsek, např. jen jednu stranu objektu, kde je slabší obvodová ochrana apod., není možné a vhodné využít střežení psa na volno.

Při střežení na pevném stanovišti je služební pes opatřen vhodným pohodlným a bezpečným obojkem, který je řetězem spojen s úvazným bodem. Pro zamezení zamotání psa do řetězu je úvazný bod umístěn do výšky (cca 1 až 5 metrů) a délka řetězu se většinou sama upravuje díky použití jednoduché kladky s protizávažím. Mezní délka řetězu pak určuje střežený prostor. Pro umístění horního uchycení je třeba zvolit takovou konstrukci, aby se zabránilo možnému omotání řetězu kolem jakékoliv překážky.

Při střežení na pohyblivém stanovišti je užito obdobného způsobu upoutání psa s tím rozdílem, že v horním uchycení řetězu je připojen speciální jezdec, který umožňuje posun tohoto uchycení po napnutém ocelovém laně, čímž se výrazně zvětšuje prostor, který může pes účinně střežit. Ocelové lano může být napnuto například mezi dvěma sloupy, stromy či jinými vhodnými objekty. V dostatečném odstupu od těchto objektů se na lano upevňují zarážky, které omezují pohyb jezce a tím brání možnému omotání řetězu kolem těchto objektů.

Výhody střežení na pevném a pohyblivém stanovišti spočívají zejména v možnosti střežit daný objekt psem i bez nutnosti celistvého oplocení objektu a v možnosti provádět takové střežení i v době, kdy se v ostatních částech objektu pohybují zaměstnanci a veřejnost. Jako drobnou nevýhodu lze považovat nutnost vybudování stanovišť. Nároky na vycvičenost psa nejsou nikterak vysoké, více méně se shodují s nároky na psa použitého pro střežení na volno.

U velkých objektů bývá k pokrytí většího prostoru využito několika pevných či pohyblivých stanovišť. Tato stanoviště je třeba konstruovat a rozmístit tak, aby se zamezilo možnému fyzickému kontaktu služebních psů mezi sebou, ale současně tak, aby vzájemná vzdálenost a umístění stanovišť neumožňovalo bezpečný průchod pachatele.[11]

4.3 Pravidelné hlídkování - pochůzky

Při hlídkování a pochůzkách psovoda se psem po objektu může služební pes plnit hned několik rozličných úkolů. V první řadě chrání psovoda, de facto je dalším obraným a velmi účinným prostředkem, dále může provádět na pokyn psovoda další činnosti, jako je avizace, revír či zadržení pachatele, a následně chránit psovoda při provádění dalších úkonů (rozhovor s pachatelem, doprovod pachatele apod.).

Nespornou výhodou hlídkování a pochůzek psovoda se služebním psem je stálá přítomnost psovoda u činnosti psa. Psovod tak může pomocí povelů usměrňovat psa k žádoucímu chování a ovládat jeho činnost, tak aby byly vzniklé situace vyřešeny odpovídajícím a žádoucím způsobem. Nevýhodou oproti samostatnému střežení psa (bez přítomnosti psovoda) jsou náklady v podobě mzdy psovoda a také celkově vyšší nároky na vycvičenost psa, který musí ovládat řadu pokročilých činností a cviků.

Na velkých objektech je zpravidla do jedné směny zařazeno více psovodů, kteří mohou být jednotlivě vyčleněni pro střežení různých vnitřních částí (sektorů) objektu, nebo mohou být soustředěni na jednom místě a dle předem stanoveného rozvrhu či dle pokynů vedoucího směny samostatně vykonávat pochůzky, prověřovat části objektů, reagovat na poplachový signál od zabezpečovacího zařízení nebo činit jiná opatření.[11]

4.4 Ochrana psovoda – zákrok proti pachateli

Ochrana psovoda je jednou ze základních dovedností služebního psa. Spouštěcími podněty pro činnost psa jsou zpravidla jak určité chování pachatele (křik, opilecké pohyby, náprah, prudký pohyb ke psovodovi apod.), tak slovní povely od psovoda (povely jako "Dávej pozor!" pro

Obrázek 9 – Ochrana psovoda[11]

zvýšení ostražitosti psa a "Drž!" pro provedení zákroku).

Zákrok psa proti pachateli spočívá většinou v zákusu psa do paže nebo do jiného vhodného místa v horní polovině těla pachatele (rameno, břicho, záda atd.). Specifickou formou zákroku je zákrok v náhubku (nejlépe ve speciálním vytloukacím náhubku), kdy pes opatřený náhubkem naskakuje na tělo pachatele a náhubkem se ho snaží udeřit na citlivá místa (obličej, genitálie apod.). Nemalou měrou se na úspěchu zákroku v náhubku podílí i psychologický efekt. Zákrok psa je většinou ukončen příslušným povelům od psovoda.[11]

4.5 Avizace – upozornění na ukrytého pachatele

Avizací se rozumí specifická činnost služebního psa, který veden na delším vodítku postupuje před psovodem a s využitím svých smyslů (zejména čichu) včas (na vzdálenost několika metrů) signalizuje psovodovi přítomnost ukrytého pachatele. Dle chování pachatele a konkrétní situace může po avizaci následovat provedení zákroku či výzva pro opuštění úkrytu a provedení dalších úkonů (rozhovor s pachatelem, doprovod pachatele apod.) [11].

4.6 Průzkum terénu a objektů – revír

Při průzkumu terénu a objektů psovod postupuje po zvolené trase (ose postupu) a služební pes pracující na volno dle povelů psovoda vybíhá do určených směrů, kde s využitím svých smyslů prověřuje přírodní terén či objekty nebo jejich části s cílem odhalit ukrytého pachatele a jeho polohu označit hlasitým štěkotem. S ohledem na chování pachatele může po nalezení následovat namísto vyštěkání provedení zákroku.

V případě, že je průzkum terénu prováděn v prostoru, kde nelze vyloučit přítomnost nezúčastněných osob, je pes vždy opatřen ochranným náhubkem.[11]

4.7 Zadržení pachatele

Pod pojem zadržení pachatele lze obecně zahrnout všechny situace, kdy pes provádí zákrok proti pohybujícímu se pachateli na větší vzdálenost (až na vzdálenosti přes 100 m). V praxi se může jednat hlavně o situaci, kdy pachatel utíká z místa činu, popřípadě se dá na útěk po odhalení jeho přítomnosti ve střeženém prostoru. Služební pes při provádění zákroku na

větší vzdálenost reaguje zejména na pohyb pachatele a na slovní povel od psovoda, který je většinou doprovázen i ukázáním směru, posunkovým povelům.

S ohledem na ustanovení zákona upravujícího nutnou obranu a stav krajní nouze nelze doporučit použití služebního psa bez náhubku k zadržení již unikajícího pachatele. Jiná situace však nastává, pokud se pachatel namísto útěku rozhodne pro útok na psovoda s použitím zbraně; v takovém případě útok bezprostředně hrozí a vyslání služebního psa bez náhubku může být zcela namístě.

Pro úspěšné řešení situace, kdy se pachatel rozhodne po vyslání psa v náhubku použít zbraň, jsou v západních zemích již na trhu na dálku rádiově ovládané náhubky, které se po stisknutí ovladače psovodem samy psu uvolní, a umožní mu tak zákus.[11]

4.8 Střežení pachatele a střežení při doprovodu.

Střežení pachatele je činnost, při které je pes psovodem usměrněn s povelům pro střežení (nejčastěji povel "Hlídej!") do určité pozice (většinou sed nebo leh) na určité místo, z kterého provádí pozorné střežení pachatele, a v případě, že se pachatel pokusí o útěk nebo napadení psovoda, samostatně (bez dalšího pokynu od psovoda) provede vůči pachateli zákrok. Optimální vzdálenost mezi pachatelem a střežícím psem je přibližně 5 m. Střežení pachatele se užívá například během rozhovoru s pachatelem, pro jeho zadržení do příjezdu policie apod.

Specifickým druhem střežení pachatele je střežení při doprovodu (eskortě) pachatele. V tomto případě je pes veden na vodítku nebo na volno (dle vycvičenosti) a po boku psovoda postupuje přibližně 5 m za pachatelem, kterého pozorně sleduje a v případě, že se pachatel pokusí o útěk nebo napadení psovoda, provádí bez dalšího povelu od psovoda zákrok.[11]

4.9 Zadržení pachatele u signální stěny

Zadržení pachatele u signální stěny je způsob využití služebního psa, který vychází z metodiky využívané při střežení státní hranice proti "narušitelům" v době komunismu. Celý systém fungoval na bázi elektronického zabezpečovacího systému v kombinaci s využitím speciálně vycvičených služebních psů.

Modelovou situaci lze popsat takto: při překonání nebo pokusu o překonání signální stěny osobou (nebo skupinou osob) došlo ke spuštění poplachového signálu. V reakci na tento

signál psovodi nebo automatické zařízení vypouští služební psy k provedení zadržení narušitelů. Služební psi vybíhají podél signální stěny až do vzdálenosti několika stovek metrů a provedou zadržení osoby (nebo skupiny osob). V případě, že se osoba (nebo skupina osob) stačila již od signální stěny vzdálit, služební psi zaregistrují čerstvou pachovou stopu a po této stopě s využitím svého čichu osobu (nebo osoby) dohledají i ve vzdálenosti až několika desítek metrů od signální stěny.

V současné praxi bezpečnostních sborů a soukromých bezpečnostních služeb se s tímto způsobem využití psů setkáme zřídka. V rámci činnosti soukromých bezpečnostních služeb je možné tento způsob nasazení psa využít u areálů s dlouhým obvodovým oplocením, ale celý postup nasazení je nutné značně modifikovat s ohledem na existující právní mantinely. Služební pes může být nasazen pouze podél vnitřní strany signální stěny, tedy v prostoru střeženého objektu, nikoliv vně na veřejnosti přístupném prostoru. Signální stěnu může tvořit například standardní plot doplněný o komponenty elektronického zabezpečovacího systému (infra závory, pohybová čidla apod.) a pes může být namísto z elektronicky ovládaného kotce vyslán psovodem od strážnice. Činnost psa po odhalení pachatele je obdobná, jako při střežení na volno. Pachatele, který zatím do objektu nepronikl, pes svým štěkotem označí a často ho tímto také přiměje od narušení upustit. Pokud se již pachatel nachází v objektu, pes jej nalezne a zadrží. Způsob zadržení bude opět záviset na konkrétní situaci a chování pachatele.

Za výhodu tohoto způsobu střežení lze považovat, že vycvičený pes dokáže zakročit a ochránit poměrně dlouhý úsek podél obvodu střeženého prostoru. Nevýhodou je finanční náročnost nezbytného elektrotechnického zařízení a také podstatně vyšší nároky na vycvičenost nasazených psů a z tohoto vyplývající náklady.[11]

4.10 Zadržení pachatele a střežení objektů s využitím koridoru

Zadržení pachatele v koridoru je způsob využití služebních psů, který byl často uplatňován při střežení důležitých vojenských objektů, jako jsou například muniční sklady. Může se však uplatnit i v činnosti soukromých bezpečnostních služeb, u zvláště důležitých objektů či v objektech, kde bylo dvojitě oplocení vybudováno již v minulosti.

Po obvodu střeženého prostoru je vybudováno dvojitě oplocení. Mezi ploty je ponechán několikametrový rozestup a tím vzniká prostor (koridor), ve kterém je nasazen služební

pes, popřípadě skupina služebních psů. Služební psi v tomto prostoru provádějí de facto již popsané střežení na volno.

V kombinaci s moderními systémy elektronického zabezpečení či systémů CCTV mohou být psi do koridoru vpuštěni až jako reakce na pokus o narušení objektu – obdobně jako při útoku na volno podél signální stěny.

Hlavní výhodou střežení objektů s využitím koridoru je možnost zajištění obvodové ochrany s použitím služebních psů po celou dobu dne, včetně doby, kdy se vně objektu pohybují zaměstnanci či civilní osoby, jelikož zde nehrozí kontakt služebních psů s těmito osobami (narozdíl od klasického střežení na volno). Nevýhodou je pak finanční náročnost vybudování dvojitého oplocení prostoru, popřípadě instalace dalších zabezpečovacích zařízení. Potřebná úroveň vycvičenosti psa je obdobná jako při střežení na volno.[11]

5 NÁKLADY NA PRACOVNÍHO PSA

Kompletní náklady na služebního se skládají s celé řady různorodých položek. Řada nákladů by se dala nazvat provozními náklady, jde o náklady, které pokrývají zejména výživu psa, výcvik, veterinární péči, výstroj a výcvikové pomůcky, a také poplatky za držení psa či náklady na dopravu. Další náklady na služebního jsou spíše jednorázového charakteru, jde o náklady na pořízení psa, náklady na výstavbu kotce či na jiné hmotné vybavení, které zpravidla vydrží psu na celý život nebo na dobu několika let (přepravní bedny, misky apod.).

5.1 Náklady spojené s pořízením psa do vlastnictví soukromé bezpečnostní služby

Většina soukromých bezpečnostních služeb si v současnosti nepořizuje vlastní služební psy a dává přednost uzavírání pracovních smluv se psovody s vlastními psy. Tato praxe je aplikována zejména z ekonomických důvodů, jelikož pokud by se bezpečnostní služba rozhodla pořídit si a držet vlastní služební psy, pohybovaly by se celkové pořizovací náklady v řádech desetitisíců, či spíše statisíců (dle počtu psů), další nemalé náklady by byly spojeny se zajištěním odpovídajícího zařízení – psince, kde by byli tito psi ustájeni (mimo službu, během nemoci apod.).[11]

Pro lepší představu uvádím orientační přehled jednorázových nákladů při pořízení psa:

pořizovací cena štěněte s průkazem původu	4 až 16 tisíc Kč
pořizovací cena dospělého psa s výcvikem	30 až 150 tisíc Kč
náklady na kotec a boudu pro jednoho psa	7 až 15 tisíc Kč
cena přepravní bedny	3 až 5 tisíc Kč
základní vybava pro psa (misky, deky, obojky, aj.)	1 až 3 tisíce Kč

I když by se z uvedeného mohlo zdát, že pořízení štěněte je výrazně výhodnější než pořízení dospělého a vycvičeného psa, je tomu spíše naopak. Je třeba si uvědomit, že v ceně dospělého psa jsou zahrnuty všechny náklady spojené s jeho výživou a všestrannou

péči během minimálně 1,5 roku jeho dospívání, dále nemalé náklady na zajištění odpovídající výchovy a výcviku, které se v případě výcviku ke složitějším činnostem také pohybují v řádech desetitisíců. Cenovou hladinu vycvičených psů ovlivňuje i skutečnost, že v řadě západních zemí je po těchto psech prakticky neomezená poptávka, doprovázená odpovídající úrovní výkupních cen.

Někteří lidé sice prodávají v ČR dospělé psy se základním výcvikem v cenových relacích i pod 10 tisíc korun, ale zpravidla je nižší cena zapříčiněna více či méně skrytou vadou psa (začínající vážné zdravotní problémy, nestabilní nervová soustava, nevhodná povaha pro další výcvik), popřípadě se může jednat o nabídku překupníka, který nabízí k prodeji například psa, kterého dostal od původního majitele zcela zdarma, poté co se pes vůči původnímu majiteli či jeho rodině začal projevovat agresivně.[11]

5.2 Náklady psovoda spojené s péčí o psa a výpočet příplatku na psa

Jak jsem již uvedl, většina soukromých bezpečnostních služeb řeší potřebu služebních psů najímáním psovodů s vlastními, již dospělými a vycvičenými psy. Vedle nezpochybnitelné finanční úspory má tento způsob i další výhodu, a to skutečnost, že v případě odchodu psovoda od bezpečnostní služby odchází se psovodem i jeho pes, a není tak třeba řešit problémy spojené s výměnou psovoda, které by nastaly, pokud by byl pes v majetku soukromé bezpečnostní služby a psovodu byl pouze přidělen.

Jelikož psovod, který slouží se svým vlastním psem, hradí prakticky všechny náklady na služebního psa sám ze svých prostředků (jak náklady jednorázové, tak i provozní), naprostá většina soukromých bezpečnostních služeb psovodům vyplácí v rámci mzdy i tzv. "příplatek na psa", kterým psovodovi kompenzuje zejména náklady provozní. Při výpočtu příplatku se vychází z dílčích nákladů na psa[11].

Průměrné měsíční provozní náklady na psa sloužícího u soukromé bezpečnostní služby:

výživa psa

(granulované krmivo vyšší střední kvality) 900 až 1200 Kč

udržovací výcvik 1 až 2 × týdně 100 až 300 Kč

poplatky za držení psa obci či městu 300 až 1000 Kč

veterinární péče	80 až 170 Kč
(očkování + léčení drobných zranění či lehčích onemocnění)	
výstroj psa	50 až 100 Kč
(misky, obojky, vodítka, postroje, deky apod.)	
náklady na dopravu	180 až 600 Kč
(ve smyslu jízdného za psa v MHD na 15 směn v měsíci)	
CELKEM hrubé měsíční provozní náklady	1610 až 3370 Kč

Pokud pro výpočet použijeme průměrnou částku 2490 Kč, kterou navýšíme o odvody ze mzdy na sociální a zdravotní pojištění (cca 26 a 9 %) dostaneme se k částce 3420 Kč.

Vydeme-li při propočtu této částky z předpokladu, že psovod za měsíc odslouží se psem 180 hodin, měl by příplatek za psa na jednu hodinu služby činit částku 19 Kč.

Mzdové výplaty v bezpečnostních službách tomuto propočtu většinou odpovídají a psovodům je vyplácen příplatek za psa ve výši od 15 do 20 Kč. V případě bezpečnostních služeb, které příplatek za psa nevyplácejí, je tato částka v naprosté většině případů zahrnuta již v samotné hodinové mzdě psovoda; taková hodinová mzda je pak například o 20 Kč vyšší, než hodinová mzda strážného bez služebního psa. Pokud ovšem chceme, aby se nám pořizovací cena vycvičeného psa nebo čas strávený výcvikem zaplatil, měla by tato částka být ještě o něco vyšší.[11]

6 EFEKTIVNOST VŮČI CENÁM ZA KYNOLOGICKÉ HLÍDACÍ SLUŽBY

Pokud se podíváme na částku, řekl bych celkem směšného příplatku za psa, můžeme z toho odvodit, že psovod se svým psem je v podstatě dražší o pár korun, než samotný strážný je efektivita obrovská. Už jen srovnání, ve kterých se uvádí kolik pachatelů pes od krádeže odradí, je tato cena poněkud nízká. Myslím, že u více střežených objektů, kde dělá strážný pravidelné obchůzky je pec víc než vhodným doplňkem pro zlepšení ochrany objektu. Tohle je jeden s případů, což se v této práci snažím objasnit, kde je vhodná kynologická ostraha. Dalším případem je pořízení psa majitelem oploceného objektu, jako jsou např. vřakoviště, autobazary, kontejnerové sklady a překladiště, sklady pohonných hmot a jiné rozsáhlé venkovní sklady. Pořízený vycvičený pes v průměrné hodnotě 70 000 Kč a dál už jen měsíční provozní náklady je vhodnou volbou pro zabezpečení těchto objektů. Jsem názoru, že není třeba kombinovat s technickými prostředky. Pouze v rizikovějších oblastech.

7 SJEDNOCENÍ S TECHNICKÝMI PROSTŘEDKY

Je mnoho technických prostředků, se kterými by dokázal pes perfektně fungovat. Pes je vycvičitelný téměř pro všechno. Prozatím nejlepší variantou budou kamerové systémy neboli CCTV. Jde dobře využít kombinaci s čidlem v obojku, které se sepne při opakujícím se štěkotu psa a všesměrová kamera nad objektem jej dokáže vyhledat. Bohužel na našem trhu žádný podobný systém nefunguje. Dále může pes nosit kameru na krku. Problém je napájení. Prozatím nebyl vynalezen žádný lehký zdroj, který by dokázal napájet kameru delší dobu. Všechny tyto zdroje jsou pro psa těžké a nedokázal by s nimi pracovat delší dobu. Nehledě na zdraví psa, který by neustále nosil závaží na krku. Dalším vhodným doplňkem by mohly být akustické detektory. Jejich nastavení by bylo přímo na štěkot jednotlivého psa nebo psů a při delším štěkotu by se detektor aktivoval a v tomto místě by byly pro kontrolu opět na řadě systémy CCTV nebo kontrola strážným. S postupem technologií budou jistě další varianty přibývat.

8 POJISTNÉ PODMÍNKY Z HLEDISKA ZABEZPEČENÍ OBJEKTŮ

Tyto podmínky jsou například vytrženy z ČSOB pojišťovny. Obecné pojistné podmínky na zabezpečení objektů s majetkem nad 1 200 000 Kč je částka, kterou u těchto rozsáhlých venkovních prostorů určitě docílíme. Pokud došlo k odcizení věcí uložených v uzavřeném prostoru krádeží vloupáním nebo poškozeny vandalismem, poskytne pojistitel pojistné plnění dle způsobu zabezpečení. To v našem případě znamená:

Jsou-li věci v době vzniku pojistné události umístěny v uzavřeném prostoru, jehož bezpečnostní dveře jsou uzamčeny všemi instalovanými zámky.

Pokud jsou spodní části prosklených otvorových výplní tohoto prostoru níže než 2,5 m nad okolním terénem a nad přiléhajícími a snadno přístupnými konstrukcemi, musí být skla:

- Opatřena mechanickým zabezpečením nebo
- Střežena elektrickým zabezpečovacím systémem (plášťová ochrana, čidla na sklo apod.), jehož svod poplachového signálu je vyveden na pult centralizované ochrany.

Dále musí být prostor střežen elektrickým zabezpečovacím systémem (prostorová ochrana), jehož svod poplachového signálu je vyveden na pult centralizované ochrany.

8.1 Podmínky zabezpečení fotovoltaických elektráren

8.1.1 Allianz pojišťovna, a.s.

Celý areál fotovoltaické elektrárny musí být ohraničen plotem o výšce 1,8 m a navíc osazen ostnatým drátem nad plotem. Vstupní brána do areálu musí být opatřena bezpečnostním zámekem FAB a dále řetězem s visacím bezpečnostním zámekem. Zařízení transformátoru musí být instalováno v kontejneru uzamčeném 1 bezpečnostním zámekem. Areál musí být chráněn funkčním PZS s perimetrickou ochranou a pohybovými detektory s vyvedením signálu do místa trvalé obsluhy.[12]

8.1.2 Česká pojišťovna a.s.

Komplex solárních panelů musí být umístěn v oploceném areálu, který je monitorován kamerovým systémem, jehož signál je archivován min. po dobu 5-ti dnů.

Místo musí být opatřeno funkčním oplocením vysokým min. 180 cm s řádně uzamčenými vraty a oplocený prostor je zabezpečen funkční elektrickou zabezpečovací signalizací (PZS), která v případě napadení zabezpečeného prostoru vyvolá poplach, jehož signál je sveden na pult centralizované ochrany (PCO) policie nebo bezpečnostní agentury (civilní bezpečnostní služby) s dobou dojezdu max. do 15 min. a prostor je dále monitorován kamerovým systémem jehož signál je archivován min. po dobu 5-ti dnů.

Funkční systém EZS musí dále splňovat tyto podmínky:

- rozmístění a kombinace čidel musí být provedeny tak, aby spolehlivě registrovaly pachatele, který jakýmkoliv způsobem vnikl do zabezpečeného prostoru nebo ho narušil;
- v případě napadení zabezpečeného prostoru nebo samotného systému EZS musí být prokazatelným způsobem vyvolán poplach;
- údržba a revize EZS musí být prováděny podle příslušné ČSN a právních předpisů s touto ČSN.[12]

8.1.3 Generali Pojišťovna a.s.

prostor elektrárny je vybaven funkční oplocením výškou 180 cm s řádně uzavřenými vraty uzamčenými bezpečnostním visacím zámkem (min. BT3 dle ČSN P ENV1627),

- oplocení musí být instalováno v min.vzdálenosti 20m od hranice solárních panelů
- dveře do objektů (trafostanice, měnírna) v prostoru elektrárny musí být pevné konstrukce a opatřeny bezpečnostním zámkem (min. BT3 dle ČSN P ENV1627)
- prostory objektů (trafostanice, měnírna) musí být vybaveny min. pohybovým čidlem PIR PZS napojeným na PCO nebo POLICII ČR s minimálním dojezdem do 10 minut
- perimetry/infrazávory musí být instalovány tak aby jejich ochrana tvořila ucelené ochranné pásmo okolo solárního pole.[12]

8.2 Pojištění z pohledu kynologické ostrahy

V předcházejících pojistných podmínkách se kynologická ostraha vůbec nevyskytuje. To v žádném případě neznamená, že by u pojišťoven nehrála tato ochrana vůbec žádnou roli. Každá pojistitelná organizace má svoje specialisty, kteří se u konkrétních případů zabývají tzv. oceněním bezpečnostních rizik. To znamená, že můžou např. uznat kynologickou

ochranu jako náhradu za elektrický zabezpečovací systém, což nám prozatím žádnou velkou výhodu neudává. Drtivá většina pojišťoven neposkytuje na základě důkladnějšího zabezpečení třeba slevu z placené periodické pojistky. Existují však i takové, které nastavují specifiky pomocí jejich specialistů výši placené pojistky právě na základě zabezpečení. Právě s kynologickou ostrahou bývá sleva výrazná. V podstatě bylo řečeno, že po dohodě pak u konkrétního rozsáhlého objektu při vyšším stupni zabezpečení než stanovují podmínky dosáhnout ponížení placené schůzky. Tato možnost může velkým objektům ušetřit na pojistném. Což ročně dělá velké částky. Bohužel určité procento nebo částka není nastavena, takže nemůžeme srovnávat s částkou vloženou do kynologické ochrany. Každopádně by tato možnost měla být zvažována u konkrétních případů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

9 NÁVRH KYNOLOGICKÉHO ZABEZPEČENÍ KONTEJNEROVÉHO SKLADU ZLÍN, LÍPA

Při návrhu tohoto zanedbáme stávající zabezpečení, ke kterému jsem neměl přístup. Budeme tedy zabezpečovat objekt o celkové rozloze cca 10 ha. Rozdělený do několika částí. Zelenou barvou je ohraničen celý objekt. Červená barva označuje části, kde se skladují a překládají kontejnery a žlutá barva značí kancelářské a jiné budovy.

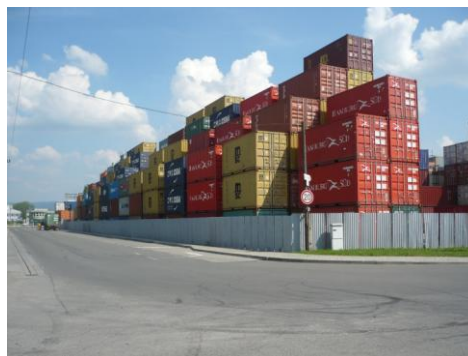
Obrázek 10 – Ohraničení Lípa[21]

9.1 Bezpečnostní posouzení objektu

Objekt se nachází nedaleko města Zlína ve vesnici zvané Lípa. V klidné oblasti s nízkým, ale nikoli žádným výskytem kriminality. Z přední strany ho obléhá poněkud hustší zástavba rodinných domů oddělená kolejami. Zadní strana je ohraničena říčkou, lesy a loukou. Do celého prostoru vede jen jedna přístupová cesta, která je zabezpečena strážným a mechanickými závorami. Objekt je z velké části oplocený. Z hlediska lokality zde charakterizujeme riziko nízké až střední. Největším rizikem je zde krádež nebo vykradení kontejnerů, které jsou zabezpečeny zámek. Plot je snadno překonatelná položka a odemčení nebo zničení zámku je pro potenciální pachatele lákavá a jednoduchá možnost výtěžku. Vniknutí do objektu může nastat jak ze strany, kde vedou koleje tak i ze strany říčky a lesů. Objekt jsme rozdělily do tří částí z důvodu efektivního kynologického zabezpečení. Odhadovaný majetek je zde v desítkách milionů. V denních hodinách je zde neustálý pohyb nejméně stovky lidí. Riziko hrozí nejpravděpodobněji pouze v nočních hodinách.

Obrázek 12 – stav oplocení

Obrázek 11 - množství

Obrázek 14 - kolej

Obrázek 13 - vjezd

9.2 Návrh kynologické ochrany

Objekt je rozdělen do tří částí, kde červená části označují plochy vhodné pro kynologické zabezpečení. Zabezpečení bude vhodné pouze v nočních hodinách, kdy je objekt téměř vyprázdněn. V těchto prostorech jsou pouze skladiště a překladiště kontejnerů, popřípadě se zde vyskytují ještě odstavené nákladní soupravy. Protože riziko hrozby je největší právě u vykradení kontejnerů zvolili jsme tyto oblasti (níže na fotkách přibližně) také díky oplocení jako nejvhodnější pro střežení psem v nočních hodinách. Navrhl bych zde variantu hlídání psavoda doprovázeného svým psem, který by operoval mezi dvěma červeně označenými prostory a nechával svými povely tzv. revírovat prostory. Pes by byl schopný prohledat celou plochu, zda se zde nenachází ukrytý pachatel nebo nedochází k narušení objektu ve velmi krátkém čase a mnohem pečlivěji než samotný strážný. Uvažujeme-li o příplatku za psa, který už jsme v této práci zmiňovali je tato částka zanedbatelná vzhledem k výkonu práce. Pes je schopný pojmout práci 4 – 5 strážných ještě za kratší dobu a díky čichu i s lepšími výsledky. Pes by měl dále zvládat vyhledání pachatele, zadržení pachatele, hlídání, obranu psavoda a arizaci. Tento způsob nočního zabezpečení by zde byl efektivní jak po finanční stránce, tak i po stránce výkonné. Dále

bych zde doporučil vyhledat v pojistce podmínky zabezpečení a dále je konzultovat s jejich specializovanou osobou, věnující se oceněním bezpečnostních rizik.

Obrázek 16 – Přiblížení 1[21]

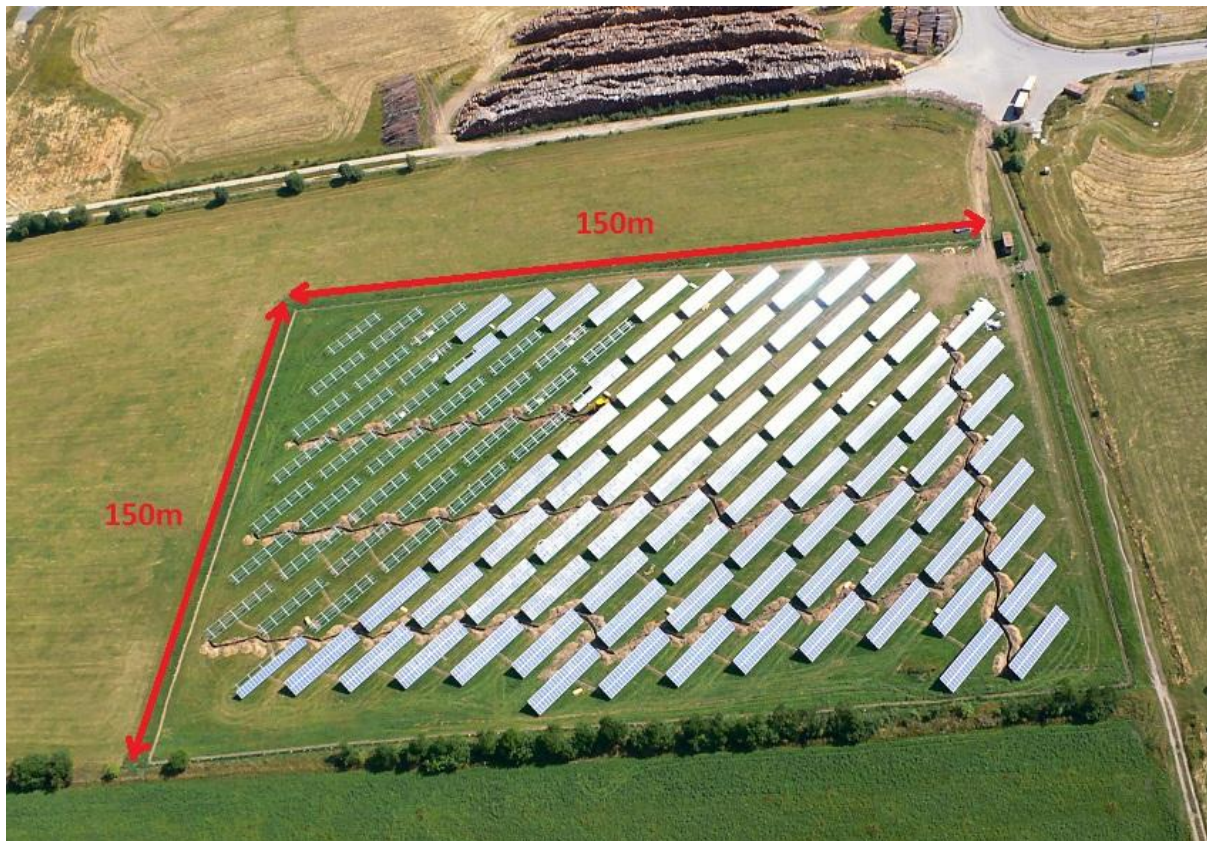

Obrázek 15 – Přiblížení 2[21]

10 NÁVRH KYNOLOGICKÉHO ZABEZPEČENÍ FOTOVOLTAICKÉ ELEKTRÁRNY

V této části budeme navrhovat zabezpečení fotovoltaické elektrárny bezprostředně po její výstavbě včetně doplnění o veškeré technické prostředky.

Obrázek 17 – Fotovotaika[21]

10.1.1 Bezpečnostní posouzení objektu

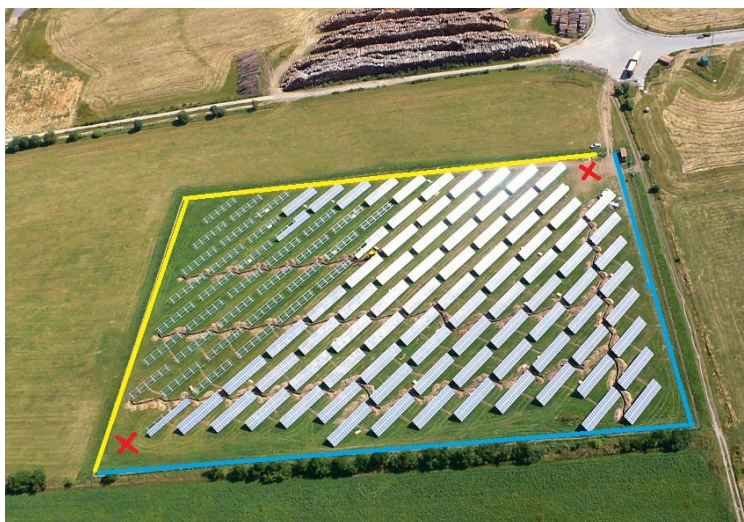
Objekt se nachází 1 km od prvních obydlených domů. Četnost kriminality v této lokalitě je výsoce nadprůměrná s častým výskytem vandalství. Díky těmto skutečnost je třeba objekt kvalitně zabezpečit. Nachází se asi 35 m od křižovatky, kde však není moc velký provoz. K elektrárně vede od křižovatky pouze polní cesta. Objekt je obklopen ze všech stran zemědělskou půdou. Budeme uvažovat riziko nízké až střední. Tedy pachatele s běžnou nikoliv speciální výbavou a znalostmi. Nesmíme zde však opomenout ani vandalství, které je ve zdejších okolí běžné.

10.2 Podmínky zabezpečení dané pojišťovnou

Budeme vycházet z podmínek pojišťovny Allianz a.s. u které chce majitel elektrárny pojistit. Tedy celý areál fotovoltaické elektrárny musí být ohraničen plotem o výšce 1,8 m a navíc osazen ostnatým drátem nad plotem. Vstupní brána do areálu musí být opatřena bezpečnostním zámkem FAB a dále řetězem s visacím bezpečnostním zámkem. Zařízení transformátoru musí být instalováno v kontejneru uzamčeném 1 bezpečnostním zámkem. Areál musí být chráněn funkčním PZS s perimetrickou ochranou a pohybovými detektory s vyvedením signálu do místa trvalé obsluhy.

10.3 Návrh zabezpečení elektrárny

V první fázi je nejdůležitější celý objekt oplotit navíc s ostnatým drátem nahoře, jak je uvedeno v pojišťovacích podmínkách. Dalším krokem bude instalace infrazávor podél všech čtyř stran objektu. Námi zvolené infrazávory mají dosah 150 m, takže dokážou pokrýt celou jednu stranu. Všechny detektory budou napojeny na ústřednu umístěnou v zamčeném kontejneru spolu s transformátorem. Ústředna bude obsahovat GSM modul, který bude odesílat stav narušení majiteli objektu a na PCO. Dále klávesnice na pro zablokování a odblokování střežení umístěna před infrazávory. Doplněním této elektrické ostraha bude ostraha kynologická. Vzhledem k tomu, že se v elektrárně během provozu nenachází žádné osoby, bude střežení na volno vhodnou variantou. Díky neustálému střežení (tedy 24h denně) bude nezbytné pořídit dva speciálně vycvičené psy pro střežení na volno. Každý pes bude především střežit dvě strany elektrárny. V případě narušení se budou doplňovat. Kotce budou umístěny v protějších rozích a každý pes bude mít svůj revír na pravou od svého kotce (viz. obrázek níže).

Obrázek 18 – fotovotaika kynologicky[22]

10.4 Použité detektory

10.4.1 Infrazávory

VAR TEC TRIP PB 150

Použití 3 paprsků mezi přijímačem a vysílačem. K vyvolání poplachu je nutné přerušit všechny tři paprsky. Typ detektoru - infračervená závora, počet paprsků - tři, typ paprsku - infračervený, pulzní, vzdálenost paprsků: 5/5 cm, synchronizace - ne. Dosah venkovní: 150 m, dosah vnitřní: 300 m.

Obrázek 19 –
Infrazávora[22]

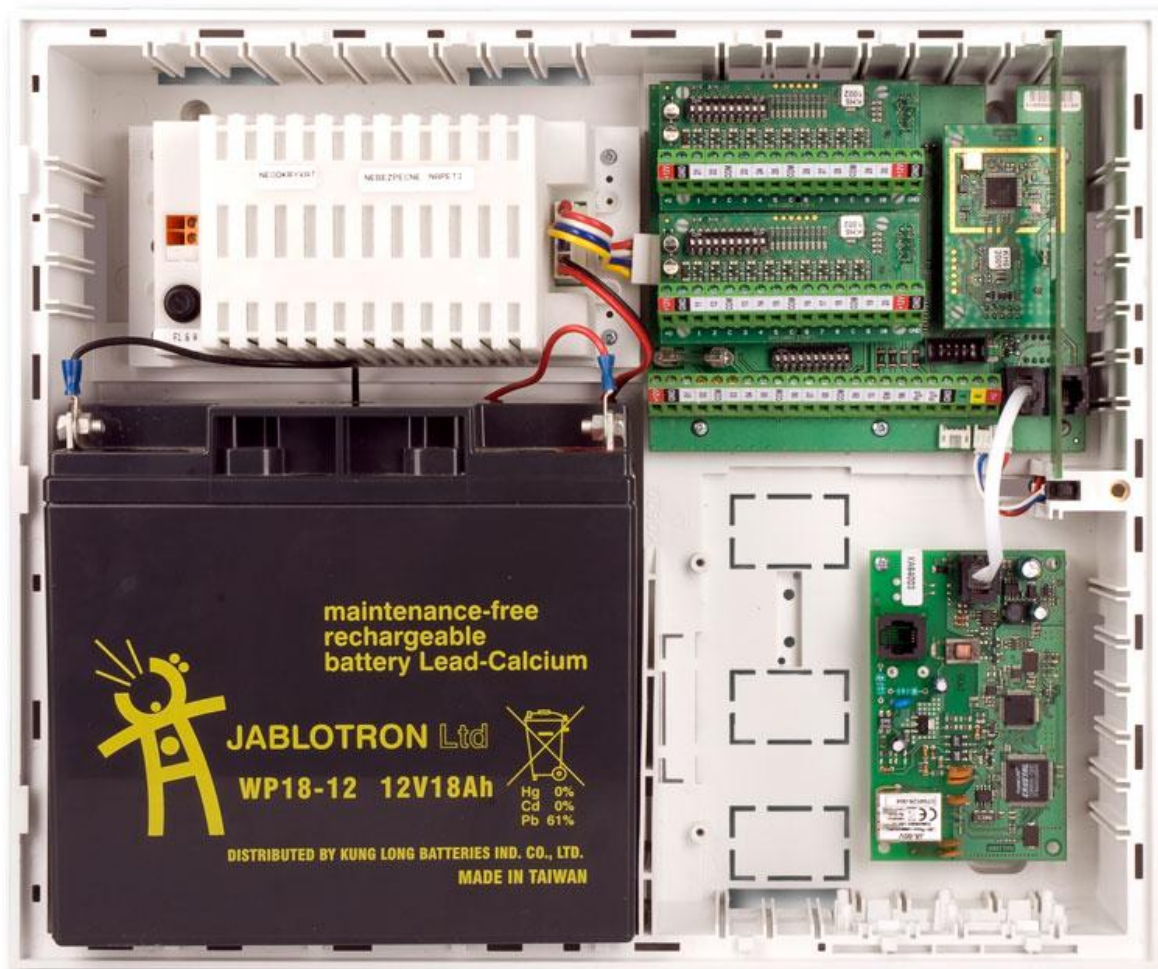
Nastavení závory: pomocí LED indikace měřicí body - pomocí voltmetru, napájení 12 - 24 V= $\sim$, 11 - 18 V $\sim$, proudový odběr přijímač/vysílač - max. 30 / 30 mA, poplachový výstup NC/NO, 24 V= $\sim$, 500 mA, tamper výstup NC, 24 V= $\sim$, 500 mA, detekční rychlost 50 - 700 msec., sloupek na uchycení držáků Ø 40- 50 mm, optická indikace poplachu červená LED dioda, barva krytu - černá, rozměry š 88 x v 287 x h 100 mm, prostředí - venkovní IP 54 - 25 až 55°C, NBU klasifikace - stupeň utajení D (2), TestAlarm klasifikace: 2 .nízké až střední[23]

Cena od firmy DS TECHNIK: 4799,-

10.4.2 Ústředna

JA-83K ústředna zabezpečovacího systému

Obrázek 20 - Ústředna

Hybridní, max. 50 smyček z toho až 30 drát, 2 podsystémy, 4 výstupy, 50 uživatelů – kódy nebo RFID čipy, paměť 256 událostí, st. bezpečnosti 2 dle ČSN EN 50131, napájení 230V, zál. zdroj trvale max. 1,2 A, prostor pro aku max. 12V / 18Ah

Technické parametry

napájení ústředny	230 V / 50 Hz, max. 0,1 A, třída ochrany II
napájecí zdroj	typ A (ČSN EN 50131-6)
zálohovací akumulátor	12V, 7 až 18 Ah
maximální doba na dobití akumulátoru	72 h
životnost kvalitního akumulátoru	max. 5 let
výstup zálohovaného napájení +U	maximální trvalý odběr 1,1 A (při použitém akumulátoru 18 Ah a na dobu zálohy 12 hod)
výstup zálohovaného napájení +L	maximální trvalý odběr 0,2 A výstupy napájení +U, +L jištěny elektronikou
počet adres pro bezdrátové periferie	až 50 (s modulem JA-82R)
počet drátových vstupů	10 na základní desce (až 30 s moduly JA-82C) dvojitě vyvážené vstupy rozlišující aktivaci a sabotáž, reakce je nastavitelná (bezdrátový detektor na pozici drátového vstupu vstup blokuje)
výstup externího poplachu EW*	spíná na GND, max. zátěž 0,5A
výstup interního poplachu IW*	spíná na GND, max. zátěž 0,5A
programovatelné výstupy*	PGX, PGY max. 0,1 A, spínají na GND
paměť událostí	255 posledních událostí včetně data a času
pracovní frekvence (JA-82R)	868 MHz ISM pásmo
stupeň zabezpečení	2 dle ČSN EN50131-1, ČSN CLC/TS 50131-3, ČSN EN 50131-6, ČSN EN 50131-5-3
zpráva o narušení (poplach)	po 1. nebo 2. události podle nastavení
zpráva o sabotáži (poplach)	po 1. události
zpráva o chybných ovládacích kódech (poplach)	po 10. chybných zadáních
zpráva o chybných ovládacích kódech (poplach)	po 10. chybných zadáních
signál (zpráva o poruše)	po 1. události
prostředí třída	II. vnitřní všeobecné (-10 až +40 °C) dle ČSN EN 50131-1
rádiové vyzářování	ČSN ETSI EN 300220
EMC	ČSN EN 50130-4, ČSN EN 55022
bezpečnost	ČSN EN 60950-1
podmínky provozování	ČTÚ VO-R/10/10.2008-14
* tyto signály též ústředna poskytuje bezdrátově pro bezdrátové sířeny a výstupní moduly AC a UC.	

Obrázek 21 – Technické parametry ústředny

Cena: 2 482,-

10.4.3 Klávesnice**JA-81E-RGB drátová klávesnice**

Systémová klávesnice slouží k ovládání a programování. Barvu displeje lze nastavit různou pro normální a poplachový stav systému.. Obsahuje čtečku RFID karet a má vstup pro detektor otevření dveří. Připojuje se kabelem.

Technické parametry

Napájení	ze sběrnice ústředny
Klidový odběr proudu	do 100 mA
RFID karty	PC-01 či PC-02x Jablotron (EM UNIQUE 125kHz)
Délka připojovacího kabelu sběrnice	max. 100m
Vstup IN	rozpínací smyčka (zpožděná reakce; C zóna)
Rozměry	120 x 130 x 30 mm
Prostředí dle ČSN EN 50131-1	II. vnitřní všeobecné
Rozsah pracovních teplot	-10 až +40 °C
Zabezpečení dle ČSN EN 50131-1, ČSN EN 50131-3	stupeň 2
Splňuje	ČSN ETSI 300330, ČSN EN 50130-4, ČSN EN 55022, ČSN EN 60950-1

Obrázek 22 – Technické parametry klávesnice

Cena: 1 833,-

10.4.4 JA-82Y GSM Komunikátor

Cena: 6 576,-

10.5 Kalkulace

4 x Infrazávory VAR TEC TRIP PB 150	4 799,-
JA-83K ústředna zabezpečovacího systému	2 482,-
JA-81E-RGB drátová klávesnice	1 833,-
JA-82Y GSM Komunikátor	6 576,-
2 x speciálně vycvičený pes	50 000,-
2 x kotec	8 000,-
Doplňky pro psy	200,-
CELKEM	123 890,-
CELKEM hrubé měsíční provozní náklady na psa	1 430 až 2 770 Kč

ZÁVĚR

Tato práce zhodnotila současný stav zabezpečení rozsáhlých venkovních objektů. Zjištění vhodnosti použití pracovních psů pro tyto sklady. Tento typ zabezpečení by měl být využíván spíše v lokalitách s vyšší četností kriminálních přečinů nebo v prostorech skladujících lákavé a jednoduše zpeněžitelné věci. Průzkum jednoznačně prokázal, že pes dokáže odradit vysoké procento potenciálních pachatelů. Toto zjištění jen utvrzuje tento typ strážení jako jednoznačně efektivní. Avšak nikterak levnou záležitost. Zhruba polovina majitelů těchto objektů si pořídí psa nebo psy do vlastnictví a spíše než starost jim tito pracovníci činí radost. Tato varianta je nejlevnější a z hlediska ostrahy účinná. Psy dokážou pracovat na rozlehlých prostorech. Jejich téměř dokonale vyvinuté smyslové vnímání jako je čich a sluch dokážou odhalit pachatele i na velkou vzdálenost. Druhá polovina majitelů zvolí raději variantu pronájmu těchto služeb od specializovaných bezpečnostních firem. Tento způsob je nákladnější, ale většinou profesionálnější. Mezi variantou strážného a strážného psovoda se svým psem bych každopádně volil druhou variantu. Rozdíl v sazbě na hodinu je téměř zanedbatelný, avšak efektivita je mnohonásobně vyšší. Proto tento způsob ostrahy by měl být mnohem rozšířenější, než je tomu v současné době. Ze strany pojišťoven je zde také určitá potencionální výhoda získání lepších podmínek z důvodu dosažení vyšší úrovně zabezpečení. Tyto výhody nenabízí všechny pojišťovny. Vždy musí být vše přezkoumáno u jejich specializovaných pracovníků, zabývajících se oceněním bezpečnostních rizik u konkrétních případů. Obecně se tedy nedá říct, že při kynologické ochraně dostaneme lepší podmínky. Nicméně existuje ta možnost jich dosáhnout. Fotovoltaická pole, vrakoviště, autosalony a autobazary, kontejnerové sklady a překladiště, sklady pohonných hmot a jiné rozsáhlé venkovní sklady je vhodné zabezpečit kynologickou ostrahou pouze v rizikových oblastech nebo uchovávajících cenné a dobře zpeněžitelné zboží. Díky nákladům je to u ostatních objektů zbytečné.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

This study assessed the current security status of large outdoor stores and determined the appropriateness of using working dogs for these stores. This type of security should be used more in the areas with a higher frequency of criminal offenses or in the areas storing attractive and easily marketable things. The survey clearly proved that dogs can deter a high percentage of potential offenders. This finding lends support for this type of surveillance as uniquely effective, but by no means the cheap one. About half of the owners of these objects acquire a dog or dogs for the property and charge them more than they make workers happy. This is the cheapest option in terms of surveillance and effective. Dogs can work in large areas. Their almost perfectly developed sensory perception such as smell and hearing can detect offenders over long distances. The second half of the owners prefer to lease these services from specialized security firms. This method is more expensive, but mostly more professional. Between the variant guard and sentry doghandler with his dog in any event, I should choose the second one. The difference in the rate per hour is almost negligible, but the efficiency is much higher. Therefore, this method of surveillance should be more widespread than is currently the case. As per the insurance companies, there are also some potential benefits from better conditions for a higher level of security. They offer all the benefits of insurance. They must always be reviewed for all their dedicated staff dealing with the valuation of the security risks in specific cases. Generally it can not be said that canine protection ensures better conditions. However, there is the possibility of achieving them. Photovoltaic arrays, junkyards, new and used car dealerships, container storage and transshipment, fuel tanks and other large outdoor storages it is appropriate to provide security only in canine-risk areas or those storing valuable and well-marketable goods. Due to the cost of protecting other objects, it is unnecessary.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] DUDEK, Milan: Základy veterinářství služebních psů Policie ČR
- [2] FOGLE, Bruce: Encyklopedie psů, Fortuna Print, Praha 1996.
- [3] HARTL, Karel: Výchova a výcvik psa, Naše vojsko, Praha 1979.
- [4] HRUŠOVSKÝ, Jozef: Pes a jeho výcvik, Naše vojsko, Praha 1990.
- [5] KOLLER, Jan: Kynologická příručka, Státní zemědělské nakladatelství, Praha 1979.
- [6] KRANÁTOVÁ, Michaela: Kynologie ve službách ozbrojených sborů v České republice
- [7] LAUKNER, Anna: Pes - správné krmení, Grada, Praha 2006.
- [8] NOVÝ, Karel: Kynologická příručka, Naše vojsko, Praha 1995.
- [9] PLESANKA, Jan: Prozatímní učebnice o výchově a výcviku služebního psa ve Veřejné bezpečnosti
- [10] ŘÍHA, Milan: Taktika a technika ochrany osob a majetku před trestnou činností, Armex Praha, Praha 2002.
- [11] Stránky plné psů [online]. 2006 [cit. 2011-05-22]. Cz-pes. Dostupné z WWW: <www.cz-pes.cz>.
- [12] Www.kniska.cz [online]. 2009 [cit. 2011-05-22]. Pojištění fotovataiky. Dostupné z WWW: <http://www.kniska.eu/x/clanky/pojistenifve>.
- [13] Chov zvířat [online]. 2007 [cit. 2011-05-22]. Plemena. Dostupné z WWW: <psi.chovzvirat.com>.
- [14] Free Pet Wallpapers [online]. 2010 [cit. 2011-05-22]. Free wallpaper Bauceron. Dostupné z WWW: <<http://www.free-pet-wallpapers.com/Free-pet-wallpapers/Dog/Bauceron-dogs.html>>.
- [15] Exclusive livestock LLC [online]. 2010 [cit. 2011-05-22]. Breed info section. Dostupné z WWW: <<http://www.exclusivelivestock.com/breeds.php?Breed=Belgian%20Shepherd%20Dog&Species=Dogs>>.
- [16] Hafici.cz [online]. 2009 [cit. 2011-05-22]. Holandský ovčák. Dostupné z WWW: <<http://holandsky-ovcak.hafici.cz/>>.

- [17] Animal and people [online]. 2010 [cit. 2011-05-22]. Dobrman. Dostupné z WWW: <<http://helena.xixao.com/dobrman/>>.
- [18] Dogrescueforum.net [online]. 2010 [cit. 2011-05-22]. Giant Schnauzer. Dostupné z WWW: <<http://dogrescueforum.net/2010/06>>.
- [19] Svět pejsků.cz [online]. 2010 [cit. 2011-05-22]. Rotvajler. Dostupné z WWW: <<http://www.svetpejsku.cz/plemena/2-pincove-kniraci-plemena-molosoidni-a-svycarsti-salasnicti-psi/163-rotvajler>>.
- [20] Prodej.slando.cz [online]. 2010 [cit. 2011-05-22]. Americký stafordširský teriér. Dostupné z WWW: <http://prodej.slando.cz/praha_13/americky_stafordsirsky_terier_P_21296275.html>.
- [21] Google.cz [online]. 2008 [cit. 2011-05-22]. Mapy. Dostupné z WWW: <<http://maps.google.cz/maps?hl=cs&tab=ll>>.
- [22] DS Technik.cz [online]. 2010 [cit. 2011-05-22]. Infrazávora. Dostupné z WWW: <<http://www.dstechnik.cz/infrazavora-150m-3-paprskyfericka-cocka/infrazavory-fotobunky-var-tec-trip-pb-150-infrazavora-pro-vnitni-i-venkovni-pouziti-2786.html>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PCO	Pult centralizované ochrany
PZS	Poplachový zabezpečovací systém
CCTV	Kamerové zabezpečovací systémy
MHD	Městská hromadná doprava

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Bauceron[14]	16
Obrázek 2 – Belgický[15]	17
Obrázek 3 – Holandský [16]	18
Obrázek 4 – Německý ovčák[11].....	19
Obrázek 5 – Dobrman[17]	20
Obrázek 6 – Knírač Velký[18].....	22
Obrázek 7 – Rovajler[19]	23
Obrázek 8 – Staford[20]	24
Obrázek 9 – Ochrana psavoda[11]	29
Obrázek 10 – Ohraničení Lípa[21]	43
Obrázek 11 - množství	44
Obrázek 12 – stav oplocení.....	44
Obrázek 13 - vjezd	44
Obrázek 14 - koleje	44
Obrázek 15 – Přiblížení 2[21].....	45
Obrázek 16 – Přiblížení 1[21].....	45
Obrázek 17 – Fotovotaika[21]	46
Obrázek 18 – fotovotaika kynologicky[22]	48
Obrázek 19 – Infrazávora[22]	48
Obrázek 20 - Ústředna	49
Obrázek 21 – Technické parametry ústředny.....	50
Obrázek 22 – Technické parametry klávesnice	51